

ΑΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Τμήμα «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

Διατύπωση γνώμης για το Σχέδιο “Αθηνά”

Το σχέδιο Αθηνά που έχει ανακοινωθεί, προβλέπει την απορρόφηση και τη συγχώνευση του Τμήματός μας με άλλα Τμήματα των Τ.Ε.Ι. Αθήνας και Πειραιά, χωρίς να αναφέρεται ούτε καν ως κατεύθυνση στο νέο προτεινόμενο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Συστημάτων και Οργανισμών (ΔΕΣΟ).

Με το προτεινόμενο σχέδιο «Αθηνά» κλείνουν τα ιστορικά Τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων και «εξαφανίζεται» αυτή η ειδικότητα. Το δημόσιο συμφέρον επιβάλλει τη διατήρηση των επιτυχημένων Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων. Κατανοούμε και συμπαραστεκόμαστε στην προσπάθεια εξορθολογισμού της Ανώτατης Εκπαίδευσης, αλλά με τις προτάσεις μας θέλουμε να συμβάλλουμε ώστε η κοινωνία και η χώρα να μην γίνει ο αποδέκτης λανθασμένων αποφάσεων.

Στο έγγραφο του ΥΠΑΙΘΠΑ, αναγράφεται ότι η ανωτέρω αναφερόμενη ρύθμιση αποτελεί πόρισμα ελέγχου ενός συνόλου κριτηρίων, που έχουν εκτιμηθεί λανθασμένα, πιθανότατα λόγω ελλιπούς πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό παραθέτουμε τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας πρέπει να παραμείνει αυτόνομο. Προς τούτο απαντάμε στα κριτήρια που έχουν τεθεί, σύμφωνα με την κωδικοποίηση του εγγράφου του ΥΠΑΙΘΠΑ.

K1. Φυσικό μέγεθος και διάρθρωση ΑΕΙ.

K1.1: Ελάχιστη «κρίσιμη μάζα» φοιτητικού πληθυσμού.

Το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε.Ι. Αθήνας έχει 1.184 ενεργούς φοιτητές.

K2. Χωροταξική κατανομή

K2.1: Θεραπεία αδικαιολόγητης διασποράς/επιστημονικής απομόνωσης

Τμημάτων ή και ΑΕΙ.

Το Τμήμα βρίσκεται στην Αθήνα, που αποτελεί την πόλη με την μεγαλύτερη συγκέντρωση σχολών Ανώτατης Εκπαίδευσης, οπότε δεν τίθεται θέμα διασποράς.

Επίσης, η πρωτεύουσα της χώρας και οι γειτνιάζουσες με αυτήν περιοχές είναι η χωρική ενότητα στην οποία συγκεντρώνεται ο μεγαλύτερος και αξιολογότερος αριθμός επιχειρήσεων και φορέων του τουριστικού κλάδου. Επιχειρήσεις και φορείς στους οποίους εκπονείται η πρακτική άσκηση μεγάλου αριθμού φοιτητών (20% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας, το 50% περίπου των τουριστικών γραφείων, και το σύνολο σχεδόν των Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων Τουρισμού: Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ, ΣΕΤΕ, ΞΕΕ, ΕΞΑΑ, ΠΟΞ, ΗΑΡCΟ, ΗΑΤΤΑ κλπ).

K3. Γνωστικό αντικείμενο

K3.1: Θεραπεία υπερβολικού αριθμού (ταντόσημων ή παρεμφερών) Τμημάτων ή προγραμμάτων σπουδών (σε όλο το εύρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης).

Υπάρχουν εν λειτουργία (όπως αναγράφεται στο μηχανογραφικό) πέντε Τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε.Ι. στην Ελλάδα. Το Τμήμα του ΤΕΙ Αθήνας είναι το

αρχαιότερο εξ' αυτών, έχει το μεγαλύτερο αριθμό ενεργών φοιτητών, τον μεγαλύτερο αριθμό αποφοίτων και παραδοσιακά αποτελούσε και αποτελεί τον βασικό προμηθευτή στελεχών τουριστικών επιχειρήσεων στην αγορά του κλάδου καθώς και μεταπτυχιακών φοιτητών σε διάφορα Πανεπιστήμια του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα προπτυχιακά Αυτόνομα Τμήματα Ανώτατης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε χώρες της Ευρώπης γενικότερα αλλά και σε ανταγωνίστριες χώρες ειδικότερα.

Ιταλία 14 Τμήματα

Ισπανία 19 Τμήματα

Γαλλία 14 Τμήματα

Δανία 7 Τμήματα

Κ3.2: Έλεγχος και θεραπεία της υπερεξειδίκευσης επιστημονικών αντικειμένων σε όλο το εύρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Οι μη ειδικοί του χώρου συγχέουν τα διδασκόμενα αντικείμενα των τουριστικών τμημάτων των Πανεπιστημίων (3 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών) και των ΤΕΙ της χώρας.

Τα Πανεπιστημιακά Τμήματα, ειδικεύονται μόνο στην μακρο προσέγγιση του κλάδου. Τα Τμήματα των ΤΕΙ διδάσκουν το τεχνολογικό και επιστημονικό πεδίο λειτουργίας όλων των ειδών Τουριστικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας καθώς και των φορέων του τουρισμού που η λειτουργία τους αφορά στις στρατηγικές και πολιτικές ανάπτυξης του κλάδου. Πρόκειται για απόλυτα διαφορετικά γνωστικά πεδία που δεν πρέπει να συγχέονται. Με βάση τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι η υπερεξειδίκευση επιστημονικών αντικειμένων δεν αφορά στο Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ. Αντιθέτως, το Τμήμα καλύπτει όλο το εύρος του κλάδου, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται και από την δυνατότητα του να στελεχώνει με ανθρώπινο δυναμικό, καταρχήν στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης και στη συνέχεια στα πλαίσια της επαγγελματικής απασχόλησης, όλα τα είδη επιχειρήσεων και φορέων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα του τουριστικού χώρου.

Επίσης τα Τμήματα «Τουριστικών Επιχειρήσεων» ΤΕΙ καλύπτουν τα προαναφερθέντα γνωστικά αντικείμενα με υψηλά επιστημονικά κριτήρια και δεν θα πρέπει να συγχέονται με τις Σχολές Τουριστικών Επαγγελματιών του ΟΤΕΚ οι οποίες ανήκουν στο Υπουργείο Τουρισμού.

Κ3.3: Εξορθολογισμός του ακαδημαϊκού επιπέδου ορισμένων επί μέρους Τμημάτων.

Το Τμήμα διαθέτει σαφή Ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά, διότι απασχολούνται 25 Εκπαιδευτικοί εκ των οποίων οι 15 είναι κάτοχοι διδακτορικών τίτλων και οι υπόλοιποι μεταπτυχιακών τίτλων. Το Τμήμα επίσης έχει οργανώσει 3 διεθνή συνέδρια, εκδίδει δύο επιστημονικά περιοδικά και διοργανώνει δύο με τρεις επιστημονικές ημερίδες ετησίως στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας ή σε συνεργαζόμενα ξενοδοχεία του κέντρου, που αφορούν σε επίκαιρα και κλαδικά ζητήματα του Τουρισμού.. Επίσης οι εκπαιδευτικοί του Τμήματος έχουν συγγράψει σημαντικότατο αριθμό Ακαδημαϊκών συγγραμμάτων, (τα οποία αποτελούν την προτεινόμενη βιβλιογραφία του κλάδου και είναι καταχωρημένα στις βιβλιοθήκες

των ελληνικών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) , έχουν κάνει πλήθος δημοσιεύσεων και ανακοινώσεων σε διεθνή Ακαδημαϊκά συνέδρια.

K4. Ποιότητα/βιωσιμότητα Τμημάτων

K4.1: Αναλογίες φοιτητών/ διδασκόντων

Η αναλογία φοιτητών – μονίμων διδασκόντων είναι 169,14 (1184/7) και η αναλογία φοιτητών – μόνιμου + εκτάκτου Ε.Π είναι 47,36 (1184/25).

K4.2: Αποφοιτήσαντες ανά έτος

Από το Τμήμα έχουν αποφοιτήσει 152 απόφοιτοι το 2012, 213 το 2011, 237 το 2010, 177 το 2009, 154 το 2008 και κατά μέσο όρο αποφοιτούν 187 φοιτητές ανά έτος. Εν συνόλω το Τμήμα έχει προσφέρει μέχρι στιγμής 3.350 ειδικευμένους αποφοίτους στην τουριστική αγορά.

K4.3: Βαθμολογική βάση εισαγωγής και ελκυστικότητα (% 1η προτίμηση)

Η υψηλότερη βάση εισαγωγής στα Τουριστικά Τμήματα των ΤΕΙ που σημειώθηκε στις περσινές πανελλαδικές εξετάσεις, ήταν στο Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας με 12.845 μόρια με υψηλότερη βαθμολογία εισαγωγής 17.201 μόρια, ενώ το σύνολο των υποψηφίων που το δήλωσε ως πρώτη προτίμηση ανήλθε σε 1.313 άτομα.

Οι εισαγόμενοι στο Τμήμα, πρέπει να εξασφαλίσουν στο μάθημα της Αγγλικής γλώσσας ως ελάχιστο βαθμολογικό επίπεδο το 10, στοιχείο το οποίο αφενός μεν ταυτίζεται με τις προϋποθέσεις εισαγωγής σε Τμήματα Αγγλικής Φιλολογίας, αφετέρου δε, εάν εξέλειπε ως προϋπόθεση θα είχε ως αποτέλεσμα την ακόμη μεγαλύτερη βαθμολογία των εισαχθέντων στο Τμήμα. Παρόλα αυτά, το Τμήμα «Τουριστικών Επιχειρήσεων» του ΤΕΙ Αθήνας, ουδέποτε είχε πρόβλημα με τον αριθμό των εισακτέων φοιτητών, τις βαθμολογίες εισαγωγής (πολύ πιο υψηλές των υπολοίπων Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων των ΤΕΙ, άλλων Τμημάτων της ΣΔΟ του ΤΕΙ Αθήνας, αλλά και πολλών Πανεπιστημιακών Τμημάτων), αλλά και την επιλογή προτίμησης σε αντιστοιχία με άλλα Τμήματα. Άρα, ουδέποτε είχε πρόβλημα κάλυψης κενών θέσεων, αντιθέτως μάλιστα, το ίδιο το Τμήμα επεδίωξε και πέτυχε τη σταδιακή μείωση των εισακτέων του από 160 άτομα το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 σε 85 το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, που αποτελεί τον άριστο αριθμό φοιτητών που μπορούν, να φιλοξενήσουν οι εγκαταστάσεις του Τμήματος.

K4.4: Κόστος ανά φοιτητή

Δεν υπάρχουν στοιχεία για το κόστος του φοιτητή του Τμήματος. Γενικότερα ο Έλληνας φοιτητής κοστίζει 4.843 € (στοιχεία του 2004 διότι δεν υπάρχουν νεότερα), όταν ο μέσος όρος των χωρών ΟΟΣΑ για την ίδια περίοδο ήταν 9.613 €. Να ληφθεί υπόψη ότι η δαπάνη ανά φοιτητή το 2004 στις ΗΠΑ ήταν 19.464 €, στην Γερμανία 10.613 €, στη Γαλλία 9.238 €, στην Αγγλία 7.614 €, στην Ιταλία 6.688 € και στην Ισπανία 8.121 €.

K4.5: Διαθέσιμες εγκαταστάσεις εκπαίδευσης- θεωρητικής και εργαστηριακής- και φοιτητικής μέριμνας

Το Τμήμα διαθέτει ευρύχωρες, υπερσύγχρονες κλιματιζόμενες αίθουσες διδασκαλίας, εξοπλισμένες με προβολικά μηχανήματα, διαδραστικούς πίνακες, power point.

Το Τμήμα επίσης διαθέτει τις παρακάτω επτά εξοπλισμένες εργαστηριακές αίθουσες:

1. Εργαστήριο όπου διδάσκονται τα μαθήματα:
  - ο Πληροφοριακά συστήματα στη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων
  - ο Αρχές Γενικής Λογιστικής – Εφ. Η/Υ
  - ο Οργάνωση και Διοίκηση τουριστικών γραφείων
  - ο Οργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων
2. Εργαστήριο όπου διδάσκονται τα μαθήματα:
  - ο Επιχειρηματικότητα - Ηλεκτρονικό Εμπόριο (e-commerce)
  - ο Αεροπορικοί Ναύλοι - Έκδοση Εισιτηρίων
  - ο Διεθνή Συστήματα Κρατήσεων
3. Εργαστήριο όπου διδάσκεται το μάθημα Διοίκηση και Οργάνωση Τμήματος Υποδοχής
4. Εργαστήριο όπου διδάσκεται το μάθημα Διοίκηση Επισιτιστικών Τμημάτων Ι
5. Εργαστήριο όπου διδάσκεται το μάθημα Διοίκηση Επισιτιστικών Τμημάτων ΙΙ
6. Εργαστήριο όπου διδάσκεται το μάθημα Διοίκηση Μπαρ Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων
7. Εργαστήριο όπου διδάσκονται τα μαθήματα:
  - ο Μεθοδολογία Έρευνας
  - ο Χρηματοδοτική Διοίκηση και Αξιολόγηση Επενδύσεων
  - ο Προγραμματισμός Ταξιδιωτικών Προϊόντων

K4.6: Ερευνητική δραστηριότητα και διεθνής αναγνώριση

Ο μεγαλύτερος όγκος των επιστημονικών βιβλίων που αφορούν στην επιστήμη του Τουρισμού και διδάσκονται σε Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας (προπτυχιακά και μεταπτυχιακά τμήματα) έχει γραφεί από μέλη Ε.Π. του Τμήματος. Υπάρχει ένα τεράστιο πλήθος ετεροαναφορών στα βιβλία και δημοσιεύσεις του Ε.Π. του Τμήματος. Επιπλέον, οι διδάσκοντες του τμήματος έχουν δημοσιεύσει και δημοσιεύουν επιστημονικά άρθρα και εργασίες σε διεθνή περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους και συμμετέχουν, μετά από προσκλήσεις της διεθνούς ακαδημαϊκής κοινότητας, σε επιτροπές κριτών επιστημονικών περιοδικών καθώς και σε οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές διεθνών συνεδρίων καθώς και ως μέλη προεδρείων επιστημονικών συνεδρίων.

Επίσης το Τμήμα συνεργάζεται με ένα σημαντικό αριθμό Πανεπιστημίων του Εξωτερικού, στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus.

K4.7: Απορρόφηση αποφοίτων στον επαγγελματικό στίβο

Το 25-30% των αποφοίτων του Τμήματος συνεχίζει τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό επίπεδο και από τους υπόλοιπους τουλάχιστον ένα 50% απασχολείται σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες των Αθηνών, σε μεγάλα τουριστικά γραφεία ανά την Ελλάδα και σε πολλούς φορείς στο Δημόσιο Τομέα του Τουρισμού (Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ, Νομαρχίες, Περιφέρειες και ΟΤΑ) , ενώ ένας ικανός αριθμός εργάζεται σε διευθυντικές θέσεις σε κλαδικούς τουριστικούς φορείς πχ ΣΕΤΕ , ΞΕΕ, ΕΞΑ, ΗΑΤΤΑ κλπ

K4.8: Μεταπτυχιακές σπουδές και απονεμόμενα διδακτορικά

Στο Τμήμα βρίσκεται σε εξέλιξη η δημιουργία δύο Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε συνεργασία με Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Παράλληλα, έχει να επιδείξει υψηλού επιπέδου ερευνητικό, συγγραφικό και επιστημονικό έργο των μελών του Ε.Π. στην Ελλάδα και την αλλοδαπή. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο μεγαλύτερος όγκος των επιστημονικών βιβλίων που αφορούν στην επιστήμη του Τουρισμού και διδάσκονται σε Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας (προπτυχιακά και μεταπτυχιακά τμήματα) έχει γραφεί από μέλη Ε.Π. του Τμήματος.

K4.9: Αξιολόγηση από τους φοιτητές του Τμήματος

Από τα στοιχεία της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, προκύπτει ότι οι φοιτητές, κατά μέσο όρο, κρίνουν πολύ ικανοποιητική την εκπαιδευτική διαδικασία, όπως επίσης πολύ ικανοποιητικό το προφίλ των διδασκόντων.

K4.10: Συμβολή στην ανάπτυξη της περιοχής και αποδοχή από την τοπική κοινωνία

Ο Τουρισμός απασχολεί περισσότερους από 400.000 άμεσα απασχολούμενους και δημιουργεί ένα εκατομμύριο άμεση, έμμεση και απορρέουσα τουριστική απασχόληση. Είναι γνωστό διεθνώς ότι ο τουρισμός αποτελεί την βαριά Βιομηχανία της Ελλάδας, εφόσον αντιπροσωπεύει 9.500 ξενοδοχειακές μονάδες (2.000.000 περίπου κλίνες σε κύρια και συμπληρωματικά καταλύματα), 4.500 τουριστικά ταξιδιωτικά γραφεία, 30.000 επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής, ενώ καλύπτει το 16-19% του ΑΕΠ της χώρας κ.λπ.

K4.11: Το περιεχόμενο της εξωτερικής (ή και εσωτερικής) αξιολόγησής του και η συνεπαγόμενη δυναμική βελτιώσεων στα κριτήρια K4.1-10.

Το Τμήμα «Τουριστικών Επιχειρήσεων» του ΤΕΙ Αθήνας ήταν ένα από τα ελάχιστα και πρώτα Τμήματα που ζήτησαν μόνα τους να αξιολογηθούν. Ήταν, επίσης, από τα πρώτα που ολοκλήρωσαν τον πρώτο κύκλο της εσωτερικής αξιολόγησης το 2008, ενώ πραγματοποιήθηκε και δεύτερος κύκλος εσωτερικής αξιολόγησης το 2012. Από τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης προκύπτει θετική αποτίμηση εκπαιδευτικού έργου και παρεχομένων υπηρεσιών του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης επίσης, αποτελούν τη βάση για το στρατηγικό σχεδιασμό του Τμήματος, λαμβάνοντας υπόψη πλήθος από τα κριτήρια που θέτει το σχέδιο Αθηνά.

K5: Η συμφωνία με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της εθνικής οικονομίας και η οικονομικοκοινωνική ανάπτυξη της χώρας .

Το Τμήμα έχει υπογράψει και τηρεί Πρωτόκολλα Συνεργασίας με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), την «Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής» (ΕΞΑΑ), την «Πανελλήνια Ένωση Γραφείων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων» (HAPCO) και άλλων φορέων.

Σε όλα τα Πανεπιστήμια του Εξωτερικού, ο Τουρισμός αποτελεί ξεχωριστό Τμήμα στα καλύτερα πανεπιστήμια του Κόσμου (Berkeley University, The George Washington University, Aalborg University, University of Queensland, Surrey, κλπ). Δεν υπάρχει χώρα σε όλη την ευρωπαϊκή ήπειρο χωρίς προπτυχιακό Τμήμα σπουδών στον Τουρισμό. Η μοναδικότητα του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων σ' επίπεδο χώρας, όπου απουσιάζει παντελώς αντίστοιχο Τμήμα στα Πανεπιστήμια, είναι αναμφισβήτητη. Επίσης εν θα πρέπει να αγνοηθεί η μακρόχρονη εμπειρία και προσφορά των 40 ετών του Τμήματος στον κλάδο του Τουρισμού,

K6: Η ενίσχυση του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος των επιτευγμάτων καθώς και των ποιοτικών και ποσοτικών αποτελεσμάτων των ιδρυμάτων.

Η πολλαπλασιαστική επίδραση του Τμήματος αποτυπώνεται στα παρακάτω:

- Το Τμήμα συμβάλλει στην απορρόφηση μεγάλου αριθμού διδακτόρων και κατόχων μεταπτυχιακών τίτλων στον Τουρισμό, στηρίζοντας την απασχόληση νέων επιστημόνων του κλάδου.
- Το Τμήμα αποτελεί σημαντική δεξαμενή γνώσης αναφορικά με τις επιστήμες του Τουρισμού, που συνεχώς ανανεώνεται. Οι επιστημονικοί συνεργάτες του Τμήματος, διανέμουν τη γνώση αυτή στους οργανισμούς όπου απασχολούνται (ΚΕΠΕ, ΠΟΞ, HATTA κλπ).
- Το συγγραφικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος απετέλεσε και αποτελεί διαχρονικά τη βάση της Τουριστικής Βιβλιογραφίας στην Ελλάδα, για την Τουριστική Εκπαίδευση, για την εκπόνηση ερευνών , μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών.
- Το Τμήμα αποτελεί την κυριότερη δεξαμενή εφοδιασμού φοιτητών στα τρία Μεταπτυχιακά Προγράμματα σπουδών της χώρας (Πανεπιστήμιο Πειραιά, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο).
- Η απορροφητικότητα των αποφοίτων είναι υψηλή, ενώ οι εργοδότες δηλώνουν εξαιρετικά ικανοποιημένοι από τις επιδόσεις τους, όπως φαίνεται από τις σχετικές αξιολογήσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις συνεργασίες του Τμήματος με περισσότερες από 200 εταιρείες στο χώρο του Τουρισμού, με τις οποίες έχουν υπογραφεί μνημόνια συνεργασίας. Το Τμήμα έχει υπογράψει Πρωτόκολλα Συνεργασίας που έχει υπογράψει και τηρεί με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), την «Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής» (ΕΞΑΑ), την «Πανελλήνια Ένωση Γραφείων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων» (HAPCO), καθώς και πολλούς άλλους φορείς. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι από τους φοιτητές που απασχολήθηκαν το τελευταίο εξάμηνο 2011-2012 στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης με το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ, το 35%

από αυτούς μετά το πέρας της πρακτικής τους άσκησης, συνεχίζουν να εργάζονται στις επιχειρήσεις αυτές, γεγονός που κρίνεται αξιοσημείωτο για την συγκεκριμένη περίοδο κρίσης στην οποία βρίσκεται η χώρα.

- Η πολλαπλασιαστική επίδραση του Τμήματος αποτυπώνεται και στην πρακτική άσκηση των αποφοίτων που πραγματοποιείται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς ενώ, πολλοί απόφοιτοι εξακολουθούν να εργάζονται σε αυτές μετά το πέρας της.

K7: Η ενδυνάμωση της συλλογικής δράσης των ιδρυμάτων με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά, εδώ και είκοσι χρόνια, στο πρόγραμμα ανταλλαγών και κινητικότητας ERASMUS. Ήταν από τα πρώτα που συμμετείχαν στο πρόγραμμα αυτό, προσφέροντας μαθήματα σε αγγλόφωνο τμήμα για τους αλλοδαπούς φοιτητές.

Έχει συνάψει δεκάδες συνεργασίες με Ιδρύματα του εξωτερικού, ενώ τα τελευταία 3 ακαδημαϊκά έτη, έχουν μετακινηθεί δεκάδες φοιτητές του Τμήματος προς τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα. Επιπροσθέτως, μετακινήθηκαν προς το διατμηματικό πρόγραμμα Erasmus, περισσότεροι από 80 φοιτητές, γεγονός που αποδεικνύει τον εξωστρεφή του χαρακτήρα και προσανατολισμό ενώ το Τμήμα έχει επισκεφτεί τα τελευταία τρία χρόνια επισκέπτες καθηγητές από το εξωτερικό. Το τμήμα αναγνωρίζεται αυτόνομα με τον διακριτό τίτλο Τουριστικών Επιχειρήσεων από μεγάλα Ιδρύματα του εξωτερικού, στοιχείο που αποδεικνύεται από τον μεγάλο αριθμό των αποφοίτων μας που γίνεται δεκτός για μεταπτυχιακές σπουδές σε αυτά.

Σχετικά με την προαναφερόμενη ενδυνάμωση της συλλογικής δράσης του Τμήματος, προτείνεται:

A. Στα πλαίσια της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Αθήνας έχει προταθεί μία μορφή ομοσπονδιοποίησης / συνεργασίας με κάλυψη των κενών από Καθηγητές της Σχολής.

B. Με την κατάργηση των Γενικών Τμημάτων του ΤΕΙ Αθήνας μπορεί να επιτευχθεί μετακίνηση μελών ΕΠ των οποίων τα γνωστικά αντικείμενα συνάδουν με αντίστοιχες ανάγκες του τμήματος (πχ Οικονομικά Μαθηματικά, Στατιστική, Πληροφοριακά Συστήματα κλπ)

K8: Η ανάπτυξη και η καλλιέργεια νέων επιστημονικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα που κρίνονται απαραίτητα για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Το Τμήμα «Τουριστικών Επιχειρήσεων» του ΤΕΙ Αθήνας, εφαρμόζει από τις αρχές του 2010 το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, προσαρμοσμένο τόσο στις σύγχρονες εξελίξεις του τουρισμού, όσο και στις ανάγκες της αγοράς, συνδυάζοντας θεωρητικές γνώσεις και εργαστηριακές πρακτικές. Η εφαρμογή του Νέου Προγράμματος, με το σύστημα των πιστωτικών μονάδων (ECTS), επιδιώκει να καλύψει τις μικρο και μακρο προσεγγίσεις του Τουριστικού Τομέα και της Τουριστικής Επιχείρησης. Στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών έχουν προστεθεί πολλά μαθήματα αιχμής όπως: Ηλεκτρονικός Τουρισμός (e-Tourism), Διαχείριση Επιχειρηματικών Κινδύνων στον Τουρισμό, Επιχειρηματικότητα, Αειφορία, Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στον Τουρισμό, Διεθνή Συστήματα Κρατήσεων στον Τουρισμό, κ.λπ..

Μετά από αυτά, προτείνεται να διατηρηθεί το Τμήμα αυτόνομο, διότι:

- Αποτελεί τεράστιας σημασίας προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας δεδομένου του συγκριτικού πλεονεκτήματος που τη χαρακτηρίζει, εξαιτίας των μοναδικών τουριστικών πόρων που διαθέτει.
- Έχει ισχυρότατη Ακαδημαϊκή προσωπικότητα.
- Έχει μεγάλο αριθμό ενεργών φοιτητών και προσφέρει 187 ειδικευμένους αποφοίτους στην Τουριστική Αγορά κάθε έτος (κατά μέσο όρο).
- Έχουν αποφοιτήσει σχεδόν 3.500 φοιτητές του Τμήματος που στηρίζουν την Τουριστική Βιομηχανία της χώρας.
- Διαθέτει σύγχρονους εξοπλισμούς και εργαστήρια απαραίτητα για την εκπαίδευση στο γνωστικό αντικείμενο των Τουριστικών Επιχειρήσεων.
- Δραστηριοποιείται στο μεγαλύτερο αστικό κέντρο της χώρας όπου λειτουργεί και το 20% των ξενοδοχείων, 50% των τουριστικών γραφείων και πλήθος άλλων τουριστικών επιχειρήσεων.
- Αποτελεί το πλέον ιστορικό Τμήμα του Τουρισμού στη χώρα σε επίπεδο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με 40ετή εμπειρία και συσσωρευμένη τεχνογνωσία.